

Maade, ja, saa kan dette vistnok i Meget være rigtigt; men det blev oplyst under Debatten i forrige Samling af dette Lovforslag, at ved Andelsmeierier findes der aldeles intet Svinehold — Fællesmeierierne ser jeg bort fra, de have kun været en Overgangsform, som ikke mere spille nogen Rolle; men ved Andelsmeierierne findes ikke dette store Svinehold eller aldeles ikke noget Svinehold, medens det store Svinehold, som der maasse med Jøte kan klages over af de i Motiverne anførte Grunde, findes hovedsagelig paa Herregaardene — maasse ogsaa paa nogle større Bøndergaard. Altsaa, siger jeg, Lovforslaget rammer paa dette Punkt ikke, hvad det siger paa. Thi Andelsmeierierne have intet Svinehold, og det Svinehold, som findes paa Herregaardene, rammer Lovforslaget ikke. Nu kunde man vel sige: ja, men i Følge Lovforslagets § 14 kan Herregaardene saa vel som de større Bøndergaard komme ind under Lovforslaget. Jeg vil dertil svare, at Reglen i § 14 jo ikke er anderledes, end at Herregaardene ikke komme ind under Lovben, fordi de have et meget stort Svinehold. Betingelsen for at Herregaardene — naar jeg siger Herregaardene, mener jeg tillige de større Bøndergaard, det skal jeg ikke gjen-tage hver Gang — kan komme ind under Lovben er, at der fra dem sælges eller indkjøbes Mælk, eller ikke. Jeg skal senere komme tilbage til at paavise, at det maa være Herregaardsforpagterne eller hvem der nu bestyrer Meierierne meget magtpaaliggende at sørge for, at de ikke komme ind under denne Lovs Forskrifter, fordi det vil paaføre — eller kan i det Mindste paaføre dem Gener, Ulemper og Risiko, som det vil være særdeles naturligt, at de vil være fri for, og som de i deres egen Interesse efter min Opfattelse ligefrem maa bestræbe sig for at fri sig for. Det var altsaa dette Punkt. Jeg gaar dernæst over til det næste Punkt, som var Afsløbet fra selve Meierierne, om hvilket der i Motiverne anføres, at det ingenlunde er ordnet paa en saadan Maade, at det kan forhindres, at Grundene under og omkring disse Meierier inficeres af sure og raadne Stoffer. Ja, det kan være meget muligt, at der kan være Noget, og det ikke saa Lidt i denne Ante, som her reises; men om man end maa indrømme, at denne Bestemmelse træffer Andelsmeierierne, saa maa man paa den anden Side ogsaa indrømme, at Herregaardene ikke træffes af den; saa at Herregaardene blive undtagne, ikke kommer ind under de Regler, som Lovforslaget i denne Retning giver. Naar Herregaardene sørge for ikke at komme ind under Lovforslaget, kan man der inspicere Grundene med

sure og raadne Stoffer paa denne Maade saa meget, som man vil, uden at Noget kan gjøre Herregaardene Noget for det eller forbyde det; i det Mindste ikke med nogen Hjemmel i denne Lov. Det tredje Punkt, som jeg nævnte, var Opbevaringen af Valle i store Beholdere. Det antages i Motiverne, at et enkelt Sted, en enkelt Egn har nogle Gange en Opbevaring af Valle i store Beholdere været Narfag til, at der opstod epidemiske Sygdomme. Jeg skal ikke komme ind paa, at denne Kausalitetsforbindelse, som der i Motiverne sættes mellem disse to Ting, maasse kan anfægtes, maasse kan være noget tvivlsom; men selv om saa er, at det forholder sig rigtigt, at denne Ophobning af Valle har været Narfag til disse epidemiske Sygdomme, som der tales om i Motiverne paa dette Punkt, saa gjælder der der, hvad jeg tidligere har sagt, navnlig med Hensyn til det første Punkt, jeg nævned, nemlig at Lovforslaget ikke rammer, hvor det siger. Jeg veed nemlig ikke bedre, end at paa Andelsmeierierne har man slet ingen Valle. Mælken leveres i Keglen, efter at være centrifugeret, tilbage til dem, som den er kommen fra; man laver ikke Ost der, i ethvert Tilfælde kun undtagelsesvis og i et meget ringe Omfang, saa at man ingen Valle har der; thi som bekendt faas Ballen ved Ostefabrikationen. Paa Herregaardene derimod er man selv nødt til at forarbejde Mælken, der har man ingen Steder at levere den hen, saa meget mere som man, hvad jeg senere skal komme til, maa være meget forsigtig med at sælge den. Paa Herregaardene har man de store Ophobninger af Valle, som Lovforslaget siger paa, og maa have dem, fordi man her selv maa forarbejde Mælken. Men det gjælder her igjen, at Herregaardene komme slet ikke ind under Lovforslaget, saa at det, som Lovforslaget siger paa i dette Punkt, nemlig at forhindre disse Ophobninger af Valle paa enkelte Steder, det opnaar man slet ikke, idet disse Ophobninger finder Sted paa Steder, for hvilke Lovforslaget ikke gjælder. Hvad angaar det fjerde Punkt, jeg nævned, nemlig Mælkens Egenkab som smittebærende Stof, saa er det Noget, som vistnok ikke kan bestrides, at Mælken desværre har denne uheldige Egenkab, og det vistnok ikke i saa ringe Grad, og tilmed kan det indrømmes, at naar den centrifugerede Mælk leveres tilbage til dem, som have indleveret den i Andelsmeierierne, saa er der derved en Mulighed for Smitte, der ogsaa synes i enkelte beklagelige Tilfælde at være indtraadt. Der er en Mulighed for, at Smitte kan foranlediges, og at Epidemier derved kunne opstaa, der er altsaa ogsaa